

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เริ่มประชุม เวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยมีพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภาคนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภาคนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

๑.๑ เหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเป็นหนังสือเข้าระเบียบวาระการประชุมได้ภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๑ กระทู้ คือ กระทู้ถาม เรื่อง ความคืบหน้าการทบทวนมติการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แปลง “ดงน้ำจั้น” “ดงบ้านอ้น” และ “ดงเหล่าแซม” ในท้องที่ตำบลกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยนางสาวภัทรา วรามิตร เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนายนายกรัฐมนตรี เนื่องจากได้บรรจุกระทู้ถามเป็นหนังสือเข้าระเบียบวาระการประชุมครบจำนวน ๓ กระทู้แล้ว

๑.๒ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานจำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑) รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

๒) รายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๑

๓) รายงานกิจการประจำปี งบดุล บัญชีกำไรและขาดทุนของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

ที่ประชุมรับทราบ

(๒) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๕ ครั้ง
- ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒
  - ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๒
  - ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๒
  - ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๒
  - ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
- ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๕ ครั้ง โดยไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

(๓) กระทู้ถาม

- ๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๑.๑ กระทู้ถาม เรื่อง นโยบายในการแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์ โดยนายจเด็จ อินสว่าง เป็นผู้ตั้งถาม ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

ผลการพิจารณา

ด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) จำนวนมากในสังคมออนไลน์ โดยสามารถแบ่งข่าวปลอมออกเป็นกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มข่าวภัยพิบัติ กลุ่มเศรษฐกิจ กลุ่มผลิตภัณฑ์สุขภาพ และกลุ่มนโยบายรัฐบาล ซึ่งข่าวปลอมนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ขัดต่อศีลธรรมอันดีและความมั่นคงภายในประเทศ และโดยที่ข่าวปลอมนั้นสามารถทำได้ง่าย เผยแพร่ได้อย่างรวดเร็วในสังคมออนไลน์ ทำให้ผู้ที่ได้รับข่าวปลอมหลงเชื่อ เข้าใจผิด และส่งต่อข่าวปลอมให้แก่ผู้อื่นด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่งผลให้ประชาชนได้รับข้อมูลและข่าวสารที่ไม่ถูกต้อง และแม้ว่าการนำข้อมูลปลอม ข่าวปลอม ข้อมูลอันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ หรือส่งต่อข้อมูลอันเป็นเท็จ จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่กลับพบว่ามีการผลิตข่าวปลอมจำนวนมากออกอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มมากขึ้น มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ จึงอาจไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงขอสอบถามว่า กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีมาตรการในการเฝ้าระวัง กลั่นกรอง ตรวจสอบ และแก้ไขปัญหาข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์หรือไม่ อย่างไร และมีนโยบายที่จะบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการและวิชาชีพในการป้องปรามข่าวปลอมทางสังคมออนไลน์ และนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องให้ประชาชนได้รับทราบเป็นการทั่วไปหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ ยังมีตัวเลขจาก กสทช. เรื่อง ภูมิทัศน์สื่อสารของประเทศไทย ๕ ประการ คือ ประการที่หนึ่ง ความครอบคลุมของโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงไร้สาย ซึ่งในขณะนี้มีความครอบคลุม ร้อยละ ๙๘ ประการที่สอง การพัฒนาโครงข่ายทางสายไฟเบอร์ออฟติก มีความครอบคลุมเพิ่มขึ้นมากกว่า ๙๒๐,๐๐๐ กิโลเมตร ประการที่สาม อัตราการเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงประจำที่ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น ร้อยละ

๔๓.๓๘ ประการที่สี่ มีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๑๒๕ ล้านเลขหมาย โดยเป็นการใช้งานอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ ๗๔ ล้านเลขหมาย ดังนั้น จึงมีดิจิทัลอินเทอร์เน็ตแพลตฟอร์ม ๗๔ ล้านเลขหมาย ซึ่งทำให้เผยแพร่ข่าวได้ง่าย ประการที่ห้า การใช้งานเชื่อมต่อข้อมูล ขณะนี้ ๒.๕ กิกะไบต์ ต่อคนต่อเดือน และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๗ กิกะไบต์ ต่อคนต่อเดือน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น ชีวิตผู้คนส่วนใหญ่จึงผูกพันกับเรื่องเหล่านี้ รัฐบาลจึงควรดำเนินงานในเชิงรุก และมีข้อเสนอว่า กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมควรเตือนประชาชนให้ตระหนักถึงภัยต่าง ๆ ในสังคมออนไลน์ รวมถึงโทษของการเผยแพร่ข่าวปลอมในสังคมออนไลน์ด้วย และควรใช้ Social Control และ Family Control โดยให้คนในครอบครัวหรือเพื่อนช่วยเตือนกันเอง รวมทั้งควรปรับเปลี่ยนการลงทะเบียนในโซเชียลมีเดียซึ่งทำได้ง่าย โดยเห็นควรให้ใช้เลขประจำตัวสิบสามหลักในการลงทะเบียนแทน

นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล

เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้ถูกตั้งกระทู้ถามตอบชี้แจงว่า คนไทยจำนวนประมาณ ๖๖.๔ ล้านคน มีคนใช้สื่อที่เป็นโทรศัพท์มือถือ หรือสื่อที่เป็นดิจิทัล ร้อยละ ๑๘๗ ซึ่งหมายความว่าหนึ่งคนมีโทรศัพท์มือถือมากกว่าหนึ่งเครื่อง และมีคนไทยเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตสื่อสารออนไลน์ได้ถึงร้อยละ ๘๐ ส่วนการดำเนินการต่อข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์นั้น ปัจจุบันได้มีการตั้งศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม (Anti Fake News Center) ที่มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากสมาคมผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ผู้สื่อข่าววิทยุ ภาคประชาสังคม และนักวิชาการ และแบ่งคณะกรรมการตามกลุ่มข่าว ๔ กลุ่ม คือ กลุ่มภัยพิบัติ กลุ่มเศรษฐกิจ กลุ่มผลิตภัณฑ์สุขภาพ วัตถุอันตราย เครื่องสำอางต่าง ๆ และกลุ่มนโยบายรัฐบาลที่ถูกบิดเบือน โดยในการดำเนินการจะใช้ระบบในการตรวจสอบ ๒ วิธี คือวิธีที่หนึ่ง ให้ประชาชนส่งข่าวเข้ามา วิธีที่สอง ใช้ระบบ Social Listening คือ ระบบ AI โดยมีระบบคอมพิวเตอร์คอยตรวจจับข่าวที่มีการเผยแพร่ในโซเชียลมีเดีย ซึ่งตั้งแต่มีการเปิดศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ จนถึงวันนี้ มีข่าวที่มีความเสี่ยงว่าเป็นข่าวปลอมประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ กว่าข้อความ และในศูนย์นี้จะมีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ประมาณ ๓๐ คน ทำงาน ๒๔ ชั่วโมง แบ่งเป็น ๓ ผลัด คอยติดตามว่าข้อมูลที่ประชาชนเผยแพร่มากที่สุด จำนวน ๑๐ อันดับแรก เป็นข้อมูลที่เป็นข่าวจริงหรือไม่ เมื่อตรวจสอบแล้วจะคัดกรองโดยคณะกรรมการ และเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบว่าเป็นข่าวจริงหรือไม่ โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ให้ส่งบุคลากรมาช่วยตรวจสอบ โดยใช้เวลาไม่เกิน ๒ ชั่วโมง ในการระบุว่า เป็นข่าวจริงหรือไม่จริง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ กลุ่มคนที่แพร่ข้อมูลข่าวเท็จมากที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และเมื่อมีการตรวจสอบข้อมูลจากหน่วยงานเรียบร้อยแล้ว ก็จะประมวลข้อมูลเป็นกราฟิกและส่งเข้าเว็บไซต์ โลก เพชบุ๊ก และทวิตเตอร์ของศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม โดยในช่องทางเหล่านี้ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ว่าข่าวที่เผยแพร่กันอยู่นั้นเป็นข่าวจริงหรือเท็จ นอกจากนี้ ประชาชนยังสามารถโทรศัพท์ไปที่ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมเพื่อตรวจสอบข่าวได้ สำหรับการบังคับใช้กฎหมาย จะมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่จากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ฝ่ายสืบสวนสอบสวน ดำเนินการติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดต่อไป ส่วนกรณีการลงทะเบียนนั้น อยู่ระหว่างการหาแนวทางในการกำหนดวิธีการลงทะเบียนให้มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น ส่วนเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก และเว็บพนันออนไลน์จำนวนมากนั้น หน่วยงานของรัฐไม่สามารถปิดได้หมด เนื่องจากเจ้าของเป็นบริษัทเอกชนในต่างประเทศ และโดเมนอยู่ในต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจ และกำลังดำเนินการเพื่อให้ได้ผลเป็นรูปธรรมในเร็ววัน

๓.๑.๒ กระทู้ถาม เรื่อง การประกาศให้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ โดยนายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เป็นเรื่องทีเลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๓.๑.๓ กระทู้ถาม เรื่อง การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด โดยนายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถาปนนายกรัฐมนตรี

เนื่องจากกระทู้ถามทั้ง ๒ กระทู้ดังกล่าวเป็นกระทู้ถามทีเกี่ยวเนื่องกัน ทีประชุมจึงเห็นควรให้พิจารณาไปพร้อมกัน

ผลการพิจารณา

กระทู้ถาม เรื่อง การประกาศให้สารเคมีทางการเกษตร ๓ ชนิด เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ โดยนายสมชาย ชาญณรงค์กุล เป็นผู้ตั้งถาม

ด้วยสินค้าเกษตรได้สร้างผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจ มีการมุ่งใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิต รวมถึงมีวิวัฒนาการในการใช้ปัจจัยการผลิตในการขับเคลื่อน อยางไรก็ตาม วิวัฒนาการในการใช้สารเคมีในประเทศพบว่า มีการรณรงค์การผลิตด้านเกษตรอย่างปลอดภัย และใช้เทคโนโลยีทีเหมาะสมเน้นความปลอดภัย ต่อมา มีการขยายตัวในการใช้สารเคมีเพื่อให้มีการผลิตทีได้จำนวนมากและคุ้มค่า สำหรับการควบคุมดูแลเรื่องสารเคมีมีลักษณะเป็นขั้นตอน มีการยกเลิกหรือแปลงสถานะสารเคมี นอกจากนี้คณะกรรมการขับเคลื่อนปัญหาการใช้สารเคมีเฉพาะการปลูกพืชทีมีความเสี่ยงสูงของกระทรวงสาธารณสุข ได้เสนอให้มีการห้ามใช้พาราควอตและคลอร์ไพริฟอส ในขณะเดียวกันให้จำกัดการใช้ไกลโฟเซตอย่างเข้มงวด ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการตามขั้นตอนจนเสนอต่อคณะกรรมการวัตถุอันตราย ซึ่งคณะกรรมการวัตถุอันตรายได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจอันประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก ต่อมา มีมติให้จำกัดการใช้ทั้ง ๓ ชนิด นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรียังให้ ๔ ฝ่ายทีเกี่ยวข้องมาหารือร่วมกัน และเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ให้ยกเลิกการใช้ทั้ง ๓ ชนิด และในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ มีมติให้เลื่อนการบังคับใช้ไปอีก ๖ เดือน และดำเนินการตามขั้นตอนในการจำกัดการใช้ไกลโฟเซต ทั้งนี้ มีประเด็นข้อถาม ๔ ข้อ ดังนี้ ข้อ ๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ใช้หลักเกณฑ์ใดในการกำหนดให้สารเคมีทางการเกษตรเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ และได้มีการศึกษาผลกระทบ รวมถึงติดตามเฝ้าระวังกันหรือไม่อย่างไร และมีข้อมูลใดทีบ่งชี้ชัดว่าสมควรยกระดับให้เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ข้อ ๒ มีการกำหนดมาตรการและกรอบระยะเวลาหรือไม่ อยางไร ในการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการวัตถุอันตราย ทีกำหนดให้คลอร์ไพริฟอส พาราควอต และไกลโฟเซต เป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ข้อ ๓ มีแนวทาง อยางไรในการจัดการสารเคมีทั้ง ๓ ชนิดทีมีอยู่ในประเทศในขณะนี้ ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการ ร้านค้า และเกษตรกร หลังจากทีมีมติคณะกรรมการวัตถุอันตรายให้ยกระดับเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ข้อ ๔ ในการดำเนินการหลังจากนี้มีการใช้งบประมาณของทางราชการไปให้ควมรู้ในการจำกัดการใช้ รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ทีรัฐจะดำเนินการนั้น จะทำการต่อเนื่องอยางไร

กระทู้ถาม เรื่อง การยกเลิกการใช้วัตถุอันตราย ๓ ชนิด โดยนายอำพล

จินดาวัฒน์ เป็นผู้ตั้งถาม

โดยในปี ๒๕๖๐ มีการผลักดันยกเลิกการใช้สารเคมี ๓ ชนิด คือ พาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซต ซึ่งมีการดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

๕ เมษายน ๒๕๖๐	คณะกรรมการขับเคลื่อนปัญหาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง เสนอให้มีการยกเลิกการใช้พาราควอตและคลอร์ไพริฟอส
๓ มกราคม ๒๕๖๑	นายกรัฐมนตรีในรัฐบาลที่แล้วสั่งการให้กระทรวงสาธารณสุขหรือร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ มีมติยืนยันเหมือนคณะกรรมการขับเคลื่อนชุดแรก
๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑	คณะกรรมการวัตถุอันตรายพิจารณาเห็นว่าไม่ควรยกเลิกการใช้
๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑	นายกรัฐมนตรีในรัฐบาลเดิมได้ตั้งคณะกรรมการแก้ปัญหาการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง
๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	ผู้ตรวจการแผ่นดินเสนอให้ยกเลิกการใช้พาราควอตใน ๑ ปี ยกเลิกและให้มีการจำกัดการใช้ และสร้างการเรียนรู้ของประชาชนพัฒนาวิธีการทดแทน
๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	คณะกรรมการแก้ปัญหาการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง เสนอให้พิจารณาตั้งคณะทำงานขึ้นมา
๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอให้รัฐบาลกำหนดให้พาราควอตเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ ๔
๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	คณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติยืนยันไม่ยกเลิก
๑๓ กันยายน ๒๕๖๒	สภาผู้แทนราษฎรได้ตั้งคณะกรรมการมาพิจารณา มีการสรุปและเสนอแนะให้มีการยกเลิกการใช้ ๓ สารเคมีดังกล่าว
๑๘ กันยายน ๒๕๖๒	คณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นเจ้าภาพ นำเสนอวิธีการทดแทน กรณีที่มีการยกเลิกการใช้สารเคมีเหล่านี้ เพื่อให้พิจารณาภายใน ๖๐ วัน
๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒	คณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติให้ยกเลิกการใช้ ๓ สารพิษนี้ตั้งแต่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๒
๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒	คณะกรรมการวัตถุอันตรายมีการเปลี่ยนองค์ประกอบตามกฎหมายใหม่ ได้มีการกลับมามีมติ คือ ยกเลิกการใช้พาราควอตและคลอร์ไพริฟอส แต่เลื่อนเวลาการบังคับใช้ ๖ เดือน และมายกเลิกการใช้ไกลโฟเซต โดยใช้มาตรการควบคุมการใช้

อย่างไรก็ตามยังมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว ทั้งยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่วนที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน เกี่ยวกับการจัดการมลพิษ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการใช้สารเคมีทางการเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานในแผนแม่บทของยุทธศาสตร์ชาติในแผนย่อย นอกจากนี้ยังมีแผนการเกษตรปลอดภัย

แผนพัฒนาประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีการใช้และที่มีการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับนโยบายรัฐบาลชุดปัจจุบันที่แถลงต่อสภาเกี่ยวกับการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรโดยลด ละ เลิกการใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพ เพียงพอและเป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ มีประเด็นข้อถาม ๓ ข้อ ดังนี้ ข้อ ๑ รัฐบาลมีแผนการยกเลิกการใช้สารเคมี ๓ ชนิดนี้อย่างไร ทั้งนี้ เป็นการตั้งถามก่อนมีมติ ซึ่งขณะนี้มีการยกเลิกแต่มีการเลื่อนเวลาออกไป ๖ เดือน ๒ ชนิด และ ๑ ชนิดมีการกลับมามียกเลิกการใช้ แต่จำกัดการใช้ รัฐบาลจะดำเนินการอย่างไร มีแผนอย่างไร เมื่อครบ ๖ เดือนจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ และไกลโฟเซตที่กลับไปหยุดยกเลิกการใช้ มีเหตุผลอย่างไร ข้อ ๒ หากไม่มีการยกเลิกอย่างกรณีไกลโฟเซตจะคุ้มครองสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อมอย่างไร ข้อ ๓ แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลที่แถลงไว้ต่อรัฐสภา ที่มีอย่างชัดเจน รัฐบาลได้มีแผนรองรับเรื่องนี้เรื่องเหล่านี้ได้อย่างไร

นางสาวมัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามทั้ง ๒ กระทู้ดังกล่าว ได้ตอบชี้แจงรวมดังนี้

กระทู้ถามของนายสมชาย ชาญณรงค์กุล ตอบชี้แจงว่า คำถามทั้ง ๔ ข้อ เป็นเรื่องที่มีมาก่อนที่คณะกรรมการวัดถุอันตรายประชุมกันในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลโดยเร่งด่วน ส่วนการดำเนินการเฉพาะในส่วนของสารเคมีทางการเกษตรซึ่งอยู่ในพระราชบัญญัติวัดถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ขณะนี้ยังไม่มีประกาศลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงไม่อาจคาดการณ์และนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติได้ แต่อย่างไรก็ตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะทำงานโดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานไว้รองรับมาตรการและวิธีการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำหรับเรื่องการใช้สารเคมีจะดูแลเป็นพิเศษ ทั้งนี้ จะกลับไปพิจารณาเรื่องนี้หากได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลกรมวิชาการการเกษตร

กระทู้ถามของนายอำพล จินดาวัฒนะ ตอบชี้แจงว่า การประชุมของคณะกรรมการวัดถุอันตราย เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามที่ทราบกัน ยังไม่มีผลทางกฎหมายแต่อย่างใด จึงไม่อาจชี้แจงยืนยันในส่วนนี้ได้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นั้น ที่ผ่านมาได้เสนอห้ามใช้วัดถุอันตรายไปแล้ว ๘๙ ชนิด และล่าสุดเสนออีก ๓ ชนิดตามที่ได้ทราบกันแล้ว อย่างไรก็ตามการประกาศยกเลิกการใช้สารเคมีดังกล่าว ต้องอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๘ ของพระราชบัญญัติวัดถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ และเป็นรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมาย ทั้งนี้ สารเคมีทั้ง ๓ ชนิดหลายประเทศที่ยกเลิกการใช้ไปแล้วเนื่องจากเกษตรกรต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างไรก็ตามเกษตรกรมีสิทธิ์ได้รับสิทธิต่าง ๆ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้ นอกจากนี้จะดำเนินการเร่งรัดเกี่ยวกับวัดถุอันตรายซึ่งส่งผลต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

ทั้งนี้ นายสมชาย ชาญณรงค์กุล ขอเสนอเพิ่มเติมว่า นอกจากการยกเลิกและควบคุมการใช้แล้ว การควบคุมมาตรฐานสารเคมีเป็นเรื่องสำคัญอีกประการ นอกจากนี้การแปลงสารเคมีบางชนิดที่มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการวัดถุอันตรายได้แปลง

เป็น ๒ ชนิด ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอไป ๔ ชนิด อีก ๒ ชนิดยังไม่มีแผนแปลง และเป็นอันตรายต่อประชาชน ทั้ง ๒ เรื่องควรมีการเร่งรัดดำเนินการ ในขณะที่นายอำพล จินดาวัฒนะ เสนอเพิ่มเติมว่า เข้าใจในสถานการณ์และให้กำลังใจรัฐมนตรี แต่ขอสอบถามแผนของรัฐบาล ที่ดำเนินการต่อไปเพื่อรองรับตามที่ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาและยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนปฏิรูป ซึ่งได้กล่าวเรื่องนี้ไว้ ทั้งนี้อาจมีการตอบเป็นเอกสารในโอกาสต่อไป อย่างไรก็ตามขอฝาก รัฐบาลในภาพรวม ๓ ประเด็น คือ (๑) การสร้างเอกภาพของรัฐบาล (๒) การตัดสินใจบนประโยชน์ สาธารณะ และ (๓) ความกล้าหาญทางจริยธรรมในการตัดสินใจ

๓.๒ กระตุ้มถามด้วยวาจา

จำนวน ๓ เรื่อง

๓.๒.๑ กระตุ้มถาม เรื่อง มติของคณะกรรมการวัตถุอันตราย วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ โดยนายคำณูณ ลิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรม

๓.๒.๓ กระตุ้มถาม เรื่อง มาตรการความปลอดภัยทางถนน โดยนายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผลการพิจารณา

เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้ถูกตั้งกระตุ้มถาม ที่ ๓.๒.๑ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกตั้งกระตุ้มถามที่ ๓.๒.๓ ติดภารกิจไม่สามารถ มาตอบกระตุ้มถามได้ และมีได้มีหนังสือขอเลื่อนการตอบกระตุ้มถาม กระตุ้มถามด้วยวาจาทั้ง ๒ กระตุ้ม จึงเป็นอันตกไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระตุ้มถาม ด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป

๓.๒.๒ กระตุ้มถาม เรื่อง การบริหารจัดการที่ดิน ส.ป.ก. โดยนายวันชัย สอนศิริ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ผลการพิจารณา

ด้วยปัญหาที่ดิน ส.ป.ก. เป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลพยายามแก้ไข และมีเจตนาจัดสรรให้แก่เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินหรือผู้ยากจน เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่ปัจจุบันกลับพบว่าที่ดิน ส.ป.ก. บางแห่ง ถูกจัดสรร ไปอยู่ในความครอบครองของกลุ่มผู้มีอิทธิพล นายทุน ผู้นำท้องถิ่น หรือแม้แต่พนักงานเมือง โดยมี ข้าราชการในอำเภอหรือระดับท้องถิ่นมีส่วนในการดำเนินการจัดสรรที่ดินให้แก่กลุ่มคนเหล่านี้ จึงขอเรียนถามว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีนโยบายหรือแนวทางที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา การจัดการที่ดิน ส.ป.ก. ดังกล่าวอย่างไร และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

ในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก. ให้แก่ผู้มีสิทธิพลหรือกลุ่มนายทุน จะมีการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่เหล่านั้นหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ บริบททางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลให้การใช้ที่ดิน ส.ป.ก. มีความไม่สอดคล้องกัน เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและผลประโยชน์ของประเทศชาติ จะมียุทธศาสตร์ในการใช้ที่ดินดังกล่าว ซึ่งอาจมีการผสมผสานระหว่างการดำเนินงานของเกษตรกรและการลงทุนของกลุ่มนายทุน โดยยังยึดถือประโยชน์ของเกษตรกรเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางที่จะไม่ขัดแย้งกันในด้านกฎหมาย จะสามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร

ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ตอบกระทู้ถามชี้แจงว่า บุคคลที่มีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรสิทธิที่ดินทำกินหรือสิทธิที่อยู่อาศัย ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น จะต้องมีความสมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด และจะได้สิทธิจัดสรรที่ดินไม่เกินกว่า ๕๐ ไร่ รวมถึงต้องบังคับใช้กฎหมายให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน แต่ก็ต้องยอมรับว่าจากข้อมูลและการสำรวจพบว่า มีที่ดิน ส.ป.ก. แปลงใหญ่บางแห่งอยู่ในความครอบครองของกลุ่มผู้มีสิทธิพล นายทุน ผู้นำท้องถิ่น และนักการเมืองบางคน ซึ่งที่นายกรัฐมนตรียอมรับได้มอบนโยบายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ คือ ต้องให้สิทธิกับผู้ที่มีความสมบูรณ์ตามกฎหมายเท่านั้น ดังนั้น ในช่วงสี่ถึงห้าเดือนที่ผ่านมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ให้นโยบายกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ว่าหากมีการตรวจสอบพบที่ดิน ส.ป.ก. แปลงใดอยู่ในความครอบครองของบุคคลที่ไม่ได้มีความสมบูรณ์ตามกฎหมายให้ทำการยึดคืนเพียงอย่างเดียวและให้ ส.ป.ก. แต่ละจังหวัดจะไปดำเนินการจัดสรรที่ดินที่ได้มาให้แก่เกษตรกรที่มีความสมบูรณ์ต่อไป ซึ่งที่ผ่านมาสามารถยึดคืนที่ดินได้แล้ว ๓๓,๔๔๓ ไร่ และจัดสรรที่ดินในพื้นที่ ๘ จังหวัด จำนวน ๒๐,๕๔๑ ไร่ ให้เกษตรกร ๑,๖๔๕ ราย และกลุ่มสหกรณ์อีก ๑๓ แห่ง โดยจะยังคงดำเนินการยึดคืนที่ดิน ส.ป.ก. คืนอีกอย่างต่อเนื่อง ส่วนประเด็นเจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติกับเกษตรกรหรือจัดสรรที่ดิน ส.ป.ก. เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มพรรคพวกหรือนายทุน รังแกประชาชน หรือไม่ยึดหลักกฎหมาย หากตรวจสอบจะมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนและดำเนินคดีอาญาโดยทันที ส่วนประเด็นการทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. ให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น จะต้องเริ่มแก้ไขตั้งแต่เรื่องแผนที่ที่ใช้กับที่ดินของแต่ละหน่วยงานจะต้องเป็นแผนที่ฉบับเดียวกัน (one map) ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการแก้ไขที่อาจกระทบต่อประชาชนในบางข้อเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากฎหมาย ส.ป.ก. จะมีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมและคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงที่ดินของเกษตรกรผู้ยากจน แต่เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวถูกตราขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงอาจมีหลักเกณฑ์บางประการที่ไม่สอดคล้องกับรูปแบบการทำเกษตรหรือบริบทในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่บางแห่งในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการทำประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินจากที่ดิน ส.ป.ก. เสียก่อนเพื่อให้สามารถนำที่ดินดังกล่าวมาใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งหากแก้ไขปัญหาเรื่องแผนที่และการปรับปรุงกฎหมายได้ ก็จะเป็นแนวทางที่สามารถลดผลกระทบที่เกิดจากการบริหารจัดการที่ดิน ส.ป.ก. ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เรื่องด่วน

จำนวน ๑ เรื่อง

- พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณาพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของที่ประชุมวุฒิสภาได้มีนายจตุร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอพระราชกำหนดดังกล่าว และประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ผู้แทนจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ประกอบด้วย นายสุพล บริสุทธิ์ ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย นายธนสุนทร สว่างสาส์ รองอธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และนายกันตพงศ์ รังสีสว่าง ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสถาบันครอบครัว และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

จากนั้น ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส และคณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรม และการตำรวจ ซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้พิจารณาศึกษาพระราชกำหนดดังกล่าว ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม โดยนายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ประธานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้ชี้แจงประเด็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. .... ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในฐานะที่เคยเป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้พิจารณาโดยคณะกรรมการผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วยนักกฎหมาย ตำรวจ นักสังคมสงเคราะห์และนักจิตวิทยา รวมทั้งผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคมที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดดุลยภาพในการตรากฎหมาย และคณะกรรมการให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ได้แก่ ก.พ.ร. อัยการสูงสุด และได้มีการจัดสัมมนาหลายครั้ง จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งเห็นด้วยและเห็นต่างส่งผลให้คณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติในประเด็นสำคัญหลายประการ ได้แก่ กำหนดให้ตำรวจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนี้ แก้ไขเพิ่มเติมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัวให้มีความชัดเจนว่า นายกรัฐมนตรีจะต้องแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านใดบ้างที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้คณะกรรมการต้องจัดทำรายงานผลเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อรัฐสภาเพื่อทราบด้วย ประการสำคัญในบทเฉพาะกาลกำหนดให้ผู้ถูกพิพากษา ลงโทษจำคุกและคดีถึงที่สุดซึ่งต้องได้รับโทษ เนื่องจากได้กระทำความผิดเพราะตนถูกกระทำด้วยความ

รุนแรงหรือถูกระทำโดยมิชอบซ้ำกันอย่างต่อเนื่องจนเกิดความกระทบกระเทือนต่อร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรง ถ้าผู้นั้นยังไม่ได้รับโทษ หรืออยู่ในระหว่างการรับโทษตามคำพิพากษา ผู้นั้น บุคคลในครอบครัวหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด เพื่อขอให้ศาลดำเนินการไต่สวนและกำหนดโทษใหม่ได้ อีกทั้งได้พิจารณากฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ซึ่งขณะนั้นมีการจัดทำร่างกฎหมายลำดับรองครบถ้วนด้วยแล้ว ดังนั้น การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. .... ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ และเปิดโอกาสรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติอย่างสมบูรณ์แล้ว

สำหรับคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร ประธานคณะกรรมการ ได้มอบหมายให้ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์ รายงานผลการพิจารณา สรุปได้ว่า กรณีมีการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับระยะเวลาการพิจารณาพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ สภานิติบัญญัติแห่งชาติใช้เวลาเพียง ๗ นาที นั้น ข้อเท็จจริงสภานิติบัญญัติแห่งชาติใช้เวลาพิจารณามากกว่า ๑ ชั่วโมง และการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นไปด้วยความรอบคอบมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจนได้เนื้อหาของพระราชบัญญัติตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำหรับประเด็นข้อสังเกตเรื่องความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การโต้แย้งว่าพระราชบัญญัติใดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญสามารถโต้แย้งได้ ๒ ประการ คือ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ โดยข้อเท็จจริงพบว่า ไม่ปรากฏว่าได้มีการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เพื่อโต้แย้งทั้งสองประการ และไม่ปรากฏว่ามีคำวินิจฉัยใดที่วินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้น โดยผลของกฎหมาย พระราชบัญญัตินี้จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการเห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์ที่จะสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและพัฒนาสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคมที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งมาตรการและกลไกในการดำเนินการให้บรรลุผลต้องอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการร่วมกันจากหลายภาคส่วน ต้องอาศัยเวลาทำความเข้าใจ การตราพระราชกำหนดฉบับนี้เพื่อเลื่อนการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่มีเหตุผลและควรให้การสนับสนุน แต่เห็นว่าควรมีกำหนดระยะเวลาการเลื่อนการบังคับใช้ที่มีความชัดเจน

ภายหลังจากที่คณะกรรมการทั้งสองคณะได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ได้มีสมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็นซึ่งส่วนมากเห็นควรอนุมัติพระราชกำหนด แต่มีข้อห่วงใยเรื่องระยะเวลาที่เลื่อนออกไป เนื่องจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องที่รอไม่ได้ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำ ความรุนแรงในครอบครัวมีเป็นจำนวนมากที่รอการเยียวยา และได้สอบถามเกี่ยวกับกรณีที่คณะรัฐมนตรีได้เตรียมการรองรับและดำเนินการพิจารณาแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัวและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างไรบ้าง

จากนั้น นายจตุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ตอบชี้แจงประเด็นข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภาโดยสรุปว่า กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้มีความพยายามดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัว แม้จะได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อภารกิจของกระทรวง มีปัญหาโครงสร้างอัตรากำลัง แต่มีความพยายามประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคม มีการเปิดรับอาสาสมัครในชุมชนเพื่อช่วยงานของศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวในแต่ละจังหวัด ขอความร่วมมือจาก ก.พ. เพื่อขอรายชื่อผู้เกษียณอายุราชการที่จะสามารถทำหน้าที่ให้คำปรึกษาช่วยงานด้านการพัฒนาครอบครัว รวมทั้งเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มีระยะเวลาในการดำเนินการแล้วเสร็จไม่ต่ำกว่า ๒ ปี และขอรับข้อสังเกตของสมาชิกวุฒิสภาไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมลงมติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ด้วยคะแนนเสียง ๑๘๗ เสียง และงดออกเสียง ๒ เสียง

(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	(ไม่มี)
(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา	(ไม่มี)
(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
(๗) เรื่องอื่น ๆ	จำนวน ๑ เรื่อง

- ขอยกเวลาการพิจารณาร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. .... ออกไปอีก ๓๐ วัน

ผลการพิจารณา

ด้วยระยะเวลาการพิจารณาร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. .... จะครบกำหนดในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. .... จึงขอยกเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน

ที่ประชุมเห็นชอบให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. .... ขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน

เลิกประชุม เวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา

